

کاربرگ و آزمون درس هشتم

فارسی پنجم دبستان

به همراه واژگان جدید

و مترادف و متضاد

www.mamplus.com

ای خدای مهربان! ما را توانی بیخش تا در راه شناخت تو و شناخت خود، بخوانیم تا بدانیم، بدانیم تا ببانیم و ببانیم تا همچون تو، بیافرینیم.
 نام و نام خانوادگی زیبای من: تمرین فارسی درس هشت

ایستگاه تفکر بنده ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. پیامبر اکرم (ص)

www.mamplus.com

معنی لغات زیر را بنویسید (درس هشت - دفاع از میهن)

مباد:	شکوه:	جلال:	هجوم:
لگدکوب:	چابک:	ناگوار:	مانع:
محاصره:	چیرگی:	هخامنشی:	شهرت طلب:
بوم و بر:	پهناور:	سهمگین:	عنبر نسیم:
گراییدن:	گذرگاه:	یال:	پُرشکوه:
غرق اندوه شد:	زرین:	دلاور:	گلگون:
جلگه:	باختر:	مقدونیه:	خیره کننده:

۱- جمله ی زیر را با استفاده از کلمه های داده شده تغییر بده .

نبرد دلاوران ایرانی شگفت آور بود و جان خود را در راه وطن فدا کردند.

..... (جنگ) ❊

..... (شجاعان) ❊

..... (عجیب) ❊

..... (میهن) ❊

۲- با استفاده از کلمه های داخل کمانک، جمله ها را کامل کن

❊ ناگاه تاخت و تازی از سوی باختر، آغاز گشت. (سنگین - سهمگین)

❊ امیدها به یکباره ، به گرایید. (نوامیدی - امیدواری)

❊ گویی او نیز از سرانجام سوار خود ، آگاه بود. (ناچار - ناگوار)

۳- حروف در هم ریخته را مرتب کن و در جای خالی بنویس.

❊ ظ - م - ع - ت ❊ ج - و - ه - م ❊ غ - ی - پ - م - ا ❊

❊ ح - ن - ا - و - ی ❊ ص - م - ا - ح - ه - ر ❊ م - ا - و - ق - ت - م ❊

۵- به واژه های زیر یک کلمه ی دیگر اضافه کن و جمله بساز و بنویس.

- ❁ سپاه :
- ❁ حلقه ی :
- ❁ سردار..... :
- ❁ شهیدان..... :

۶- هر کلمه را به معنی مربوط به آن وصل کن.

❁ میهن دوست	❁ به کسی می گویند که هنر را دوست دارد
❁ هنر دوست	❁ به کسی می گویند که ایران را دوست دارد
❁ ایران دوست	❁ به کسی می گویند که خدا را دوست دارد
❁ خدا دوست	❁ به کسی می گویند که میهن خود را دوست دارد

۷- معنای کلمه ای را که در هر جمله مشخص شده است، داخل کمانک بنویس.

- ❁ زاغ بور گفت : « دارم به وطنم بر می گردم.» (.....)
- ❁ آن شب ، توی لانه اش خوابید. (.....)
- ❁ او بال زنان از باغ پرندگان بیرون رفت. (.....)
- ❁ در زیر پایش پُر بود از رشته کوه های سر به فلک کشیده. (.....)
- ❁ در همین موقع ، صدای سرود زاغ بورها ، سکوت را شکست. (.....)

۸- معنی جمله های زیر را بنویس.

- ❁ آفتاب ، تازه تاریکی شب را کنار زده بود.....
- ❁ تاریکی بر همه جا سایه افکنده بود.....
- ❁ اوتوانست حلقه ی محاصره ی سپاه دشمن را بشکافد.....
- ❁ آن ها گروهی را پس از گروه دیگر ، نقش بر زمین می کردند.....
- ❁ امیدها به یکباره به نومیدی گرایید.....

www.mamplus.com

۹- نوشته ی زیر را ادامه بده

دشمن از هر سو به کشور هجوم آورده بود. نگرانی در نگاه مردم موج می زد. دیگر جای درنگ نبود. او با خوداندیشید.....

.....

.....

.....

طراح : اسحاق بایرامی

۱. کلمه‌ی مربوط به هر کدام را بنویس.

گ، س، ن، ه، م، ی ص، م، ه، ح، ا، ر
 ا، س، ح، ل س، ن، ا، ک، ر، د

۲. هم‌خانواده‌ی کلمات زیر را بنویس.

شهرت وضع نواحی دفاع

۳. کلمه‌های به‌هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

شمار / سپاهیان / آریوبرزن / یورش / اندکی / با / دشمن / برد / از / سپاه / به / خود

.....

دوران / است / هزاران / شجاع / در / ایران / نیز / سردار / دیده / به / ما / خود

.....

۴. در جملات زیر اسم، فعل و صفت را مشخص کن.

الف) عکس ماه در آب زلال افتاده بود.

ب) زاغ‌بور به باغ زیبا رسید.

ج) سربازان دلاور از میهن دفاع کردند.

A writing template consisting of 12 horizontal dashed lines spaced evenly down the page, intended for handwriting practice. The lines are parallel and extend across most of the page width.

درس هشتم

www.mamplus.com

تمرین

۱) دانش آموز عزیز با واژه ی دوست پنج کلمه ی مرکب بساز و معنی آن ها را بنویس ؟

.....
.....

۲) هر کلمه را به معنی مربوط به آن وصل کنید ؟

☐ کسی که هنر را دوست دارد ، می گویند .	☐ میهن دوست
☐ کسی که خدا را دوست دارد ، می گویند .	☐ هنر دوست
☐ کسی که میهن خود را دوست دارد ، می گویند .	☐ خدا دوست

۳) دو کلمه مانند زرین بنویسید ؟

.....

۴) جمله ی زیر را با استفاده از کلمه های داده شده تغییر بده ؟

- نبردِ دلاوران ایرانی شگفت آور بود . جانِ خود را در راهِ وطن فدا کردند .

..... (جنگ)

..... (شجاعان)

..... (عجیب)

..... (میهن)

۵) معنی جمله های زیر را بنویسید ؟

- آفتاب ، تازه تاریکی شب را کنار زده بود .

.....

- امیدها یکباره به نومیدی گرائید .

.....

- تاریکی بر همه جا سایه افکنده بود .

۶) بخوان و بیندیش « آوازی برای وطن » پنج جمله که تشبیه در آن ها به کار رفته باشد پیدا کن و بنویس ؟

۷) پیامِ بخوان و بیندیشِ آوازی برای وطن را دو سطر بنویس ؟

۸) زاغِ بور برای رسیدن به وطن از چه مکان هایی عبور کرد ؟

۹) نقشه ی عناصر داستان ، آوازی برای وطن را بکش و بنویس ؟

۱۰) شرح حال اسد الله شعبانی را بنویس (با توجه به قوانین شرح حال نویسی) ؟

۱۱ زاویه ی دید در روان خوانی آوازی برای وطن را مشخص کنید ؟

* خودسنجی درس هشتم :				
ن ت	ق ق	خ	خ خ	
				۱) کلماتِ مرکب با « دوست » می سازم .
				۲) شرح حال نویسی را به خوبی یاد گرفته ام .
				۳) از درس زاغِ بور وطن دوستی را آموختم .
				۴) در خواندن لحن حماسی را به کار می برم

www.mamplus.com

* والدین سنجی :				
ن ت	ق ق	خ	خ خ	
				۱) او کلماتِ مرکب با « دوست » می سازد و معنی می کند .
				۲) شرح حال نویسی را به خوبی یاد گرفته است .
				۳) از درس ۸ و زاغ بور میهن دوستی و حس غرور به وطن را آموخته است .
				۴) با لحن حماسی به خوبی آشنا شده است .

درس هشتم

www.mamplus.com

تست های درس

۱) بیت زیر چند جمله دارد ؟

پدر خنده بر گریه ام زد که هان !

الف) جمله ۴ ب) جمله ۳ ج) جمله ۲ د) جمله ۱

۲) شعر « وطن دوستی » سروده ی کیست ؟

الف) ناصر خسرو ب) اسدالله شعبانی ج) علی اکبر دهخدا د) هوشنگ ابتهاج

۳) جمله ی آب جویبار مثل اشک چشم زلال بود چه آرایه ی ادبی دارد ؟

الف) تناسب ب) تشبیه ج) تشخیص د) گزینه های الف و ب

۴) کدام گزینه از عناصر داستان نیست ؟

الف) شخصیت ها ب) پیام ج) حوادث و رویدادها د) متن داستان

۵) مقصد سفر زاغ بور کجا بود ؟

الف) یافتن مکانی سرسبز و خوش آب و هوا ب) رسیدن به وطن

ج) رفتن نزد خانواده اش د) یافتن دریا ، یا یک چشمه زلال

۶) مفعول در مصراع زیر کدام گزینه است ؟

به منقارم آن سان به سختی گزید .

الف) منقار ب) سختی ج) منقارم د) در منقارم

۷) کدام ترکیب با بقیه فرق دارد ؟

الف) چتر زیبا و رنگارنگ ب) باغی زیبا و پر از پرنده

ج) برگ های پر پشت درختان د) نسیمی گرم و خشک

۸) کدام گزینه « جمع » است ؟

الف) پرندگان ب) بادبان ج) ماکیان د) کوهسار

۹) کدام گزینه ضرب المثل نیست ؟

- الف) کوه به کوه نمی رسد ، آدم به آدم می رسد (ب) سالی که نکوست از بهارش پیداست
- (ج) میهن دوستی نشانه ی ایمان است (د) جوینده ، یابنده است
- ۱۰) یورش یعنی :
- الف) فرمان (ب) حمله (ج) اطاعت (د) مزار
- ۱۱) کدام گزینه از قهرمانان ایرانی نیست ؟
- الف) سهراب (ب) رستم (ج) آریوبرزن (د) اسکندر
- ۱۲) در کدام گزینه مسند مشاهده می شود ؟
- الف) نبرد دلاوران ایرانی شگفت آور بود (ب) چیرگی دشمن را بر خانمان دید
- (ج) دلیرانه پیکار کردند (د) هزاران سرباز و سردار شجاع به خود دیده است

* خودسنجی درس هشتم :			
ن	ت	خ	خ

www.mamplus.com

* والدین سنجی :			
ن	ت	خ	خ

۱. کلمات داده شده را در جاهای مناسب آن قرار دهید. (یک کلمه اضافه است).

بن‌باکانه شحرت طلب تسلیم سپاهیان سایه اقلند

الف) دلیران ایران نشدند و دلیرانه پیکار کردند. (ب) آریو برزن به دشمنی حمله برد.
ج) اسکندر مردی و جنگجو بود. (د) وقتی شب از نیمه گذشت، تاریکی بر همه جا

۲. حروف جاافتاده، از کلمه‌های زیر را بنویسید.

www.mamplus.com

معا.....ره خفت و خوا.....ی یرت آوررق اندوه نوا.....ی او.....اع

۳. در متن زیر چهار غلط املایی وجود دارد. آن‌ها را پیدا کنید و در محل مشخص شده به شکل صحیح بنویسید.

اسکندر که مردی شحرت طلب و جنگجو بود، از سرزمین مغدونیه با لشکری انبوه به سوی کشور ما، ایران، هجوم آورد.

(.....) (.....) (.....) (.....)

۴. هم‌معنی (مترادف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

باختر (.....) گراییدن (.....) سایه اقلند (.....)
گلگون (.....) چیرگی (.....)

۵. متضاد (مخالف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

(آخرین #.....) (صلح #.....) (خفت #.....)
(ترسو #.....) (می‌شود #.....)

۶. دو هم‌خانواده برای کلمه‌های زیر بنویسید.

گذرگاه: (.....) ، (.....) شکوه: (.....) ، (.....)

۷. در متن زیر صفت‌ها را پیدا کنید و در جای خود بنویسید.

سپیدار گفت: «من سرسبزترین سپیدار این دشت هستم. زیر پایم چشمه‌ی زلال است و بالای سرم آسمان آبی. خیلی از پرنده‌ها آرزو دارند که روی شاخه‌های من لانه بسازند.»

(.....) (.....) (.....)

۸. در هر گروه یک کلمه با بقیه متفاوت است، آن را پیدا کنید و جدا بنویسید.

تصویر ، تصوّر ، متصوّر ، صدور	مانع ، منافع ، منع ، ممانعت	صلح ، صلاح ، سلاح ، صالح
.....

www.mamplus.com

۹. جدول زیر را کامل کنید.

جمع	اوقات	همراهان
مفرد	شاعر	بیگانه	وضع

۱۰. معنی و مفهوم عبارت‌های زیر را بنویسید.

خدادوست: زردوست:

میهن دوست: ورزش دوست:

۱۱. واژه‌های به هم ریخته‌ی زیر را مرتب کنید و یک جمله بسازید.

دلاوران شگفت آور ایرانی نبرد بود بسیار

.....

۱۲. هر دو کلمه را در یک جمله به کار ببرید.

● سه‌گیل - پیروزی:

● دوران - دوست‌داشتنی:

تالار معلمان پنجم دکتر صفائی